

задоволення потреб користувачів в освітніх послугах, що зумовило широкомасштабне розгортання дистанційної освіти. [4, с.5]

Завдяки цьому студенти мають можливість отримати весь пакет необхідної навчально-методичної літератури до певного курсу з доступом до ПК, внутрішньої мережі навчального закладу, віртуальної бібліотеки. Все це є головними засадами Болонської системи освіти, де пріоритетним є індивідуальне навчання для кожного студента. Тобто, навчальний заклад дає майбутнім фахівцям лише 30% знань, решта – бібліотеки та наукові заклади. [3, с.30]

Освіта XXI століття – це освіта для людини, її головна мета – виховання відповідальної особистості, здатної до самоосвіти, яка ефективно використовує набуті знання й уміння для творчого розв'язання проблем, критично мислить, опрацьовує різноманітну інформацію, прагне змінити на краще своє життя і життя своєї країни.

Література

1. Дудар С. Шляхи розвитку пізнавального інтересу до майбутньої спеціальності // Освіта технікуми, коледжі. – 2007, №17. – с.2-53.
2. Кремень В.Г. та ін. Вища освіта України і Болонський процес. – Тернопіль: Навчальна книга – Богдан, 2004. – 384с.
3. Посулько Л. Комп'ютеризація навчання – один із методів раціональної організації самостійної роботи студентів // Освіта технікуми, коледжі. – 2007, №17. – с.30-31.
4. Шевченко В. Метод особистісно орієнтованого дидактичного програмування програмно-педагогічних засобів дистанційного навчання // Освіта технікуми, коледжі. – 2007, №17. – с.4-5.
5. Юрченко В. Вплив взаємин між студентами і викладачами на «Я-концепцію» майбутнього вчителя // Освіта і управління. – 1997, №1.– с.119-123.

РОЗРОБКА МЕТОДИЧНОГО ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ ПРОЦЕСУ ВИКЛАДАННЯ ОРГАНІЧНОЇ ХІМІЇ

Решнова С.Ф., Речицький О.Н. (Херсон)

Основна задача вищої школи – підвищення рівня підготовки фахівця – може бути реалізована через рішення таких педагогічних проблем, як відбір змісту навчання, методів і форм, які націлені на формування у студентів елементів творчого мислення.

У ефективно функціонуючій методиці взаємозв'язок між окремими її компонентами зумовлює наявність комплексного методичного забезпечення предметів дидактичними засобами, сукупність яких складає навчально-матеріальну базу для вивчення будь-якого предмета у вищому навчальному закладі. Навчальні, методичні матеріали, з якими працює студент, умовно можна поділити на дві частини: 1) навчальні тексти, дидактичні матеріали (підручники, посібники, збірники задач і таке інше); 2) методичні інструкції для навчальної роботи над матеріалом. Ці матеріали, особливо методичні інструкції, виступають у реальному навчанні як засіб безпосереднього керування роботою студентів (тобто керування за відсутності викладача). У них в загальному вигляді викладено досвід викладача (його рекомендації, вказівки, завдання, що ставляться), який передається студентові.

Тому, в межах запропонованої методики, з метою створення умов для самоорганізації навчальної діяльності студента, яка набуває цілеспрямованого характеру і проходить без безпосередньої участі викладача, нами були розроблені дидактичні матеріали з органічної хімії, а саме: а) методичні рекомендації до виконання самостійної роботи за індивідуальними завданнями [3]; б) методичні рекомендації до вивчення окремих представників [6]; в) методичні рекомендації до лабораторних робіт [2]; г) тексти лекцій [1]; д) список основної і додаткової літератури; ж) критерії оцінок якості виконаних форм роботи, що входять у навчальний модуль.

Маючи за мету підвищення якості підготовки фахівця, більш активного здійснення керування процесом отримання і засвоєння знань студентами, розроблено методичні рекомендації з розв'язування пізнавальних задач з органічної хімії у вигляді посібника, призначеного для організації і планування позааудиторної самостійної роботи студентів з органічної хімії. При розробці методичних рекомендацій керувались такими вимогами:

1. Задачі методичної розробки повинні максимально охоплювати навчальний матеріал.
2. Послідовність розташування задач повинна відповідати структурі навчального матеріалу.
3. Кількість варіантів повинна бути достатньою для індивідуалізації навчання.
4. Зміст і формулювання задач повинні сприяти активізації мислення студентів.
5. Методична розробка повинна містити приклади розв'язування типових задач.
6. Методична розробка повинна включати питання для самопідготовки та перелік основної літератури до кожної теми.

До розробленого посібника ввійшли пізнавальні задачі з одинадцяти тем курсу органічної хімії для студентів університетів, задачі для узагальнення знань на практичних заняттях, приклади розв'язку типових задач. Задачі кожного модулю стосуються питань складу, будови, номенклатури, властивостей, ідентифікації, способів аналізу тощо. Використовуються задачі з надлишковим змістом, з двома і більше невідомими, прямі і зворотні задачі. Така різноманітність задач для самостійної роботи студентів дає можливість здійснити індивідуальний підхід до навчання.

При складанні завдань був використаний принцип лінійної побудови, реалізація якого передбачає таку послідовність розв'язування задач з кожної теми, яка дозволяє при розв'язанні більш складних у структурному відношенні задач, спиратися на розв'язання менш складних [5, с. 195-197].

На допомогу студентам також були створені методичні рекомендації з вивчення окремих представників, у яких містяться приклади відбору теоретичного матеріалу з різних (до двадцяти) літературних джерел. У посібнику наводиться інформація про особливості складу, будови та властивостей окремих представників класів органічних речовин, їх застосування, шляхи промислового добування та лабораторного синтезу.

Методичні рекомендації до лабораторних робіт крім переліку дослідів містять питання для самопідготовки та перелік типових задач. До кожного лабораторного заняття розроблені методичні рекомендації, які дозволяють реалізувати активні методи навчання та сполучати індивідуальні і колективні форми організації діяльності студентів в межах одного заняття [4, с. 59-61].

Контроль засвоєння знань та вмій є важливою складовою будь-якої дидактичної системи, оскільки за його допомогою можна судити про результати діяльності викладача та студентів і на основі цього здійснювати корекцію

навчальної діяльності. З метою оптимізації діяльності викладача методичне забезпечення курсу органічної хімії було поповнено комп'ютерною контролюючою програмою. Розроблена контролююча програма на прикладі теми «Карбонові кислоти та їх похідні» орієнтована на студентів природничих факультетів педагогічних вузів. Запропонована методика відбору та побудови тестових завдань комп'ютерної програми легко переноситься на інші теми органічної хімії, що робить можливим створення на її основі повного комплексу комп'ютерних контролюючих програм з усіх тем дисципліни. При контролі програма розраховує коефіцієнт засвоєння (відношення кількості правильно виконаних операцій до загальної кількості операцій) та виставляє оцінку. В цій програмі зведено до мінімуму потребу вводити інформацію з клавіатури: в тестових завданнях використовується маніпулювання мишею.

Таким чином, дидактичні матеріали є визначеною, наперед заданою програмою дій для того, кого навчають. Вони забезпечують турботливе ставлення викладача до бюджету часу студентів і враховують професійну спрямованість їх навчання. Націлювання студентів на певну інформацію, закладену у дидактичних матеріалах, дозує і стимулює їхню самостійну роботу, скеровує домашню підготовку студентів до наступного заняття, допомагає більш глибокому осмисленню теоретичного матеріалу, сприяє формуванню навичок роботи з книгою.

Література

1. Речицький О.Н. Реакційна здатність органічних сполук та напрямок проходження деяких органічних реакцій. – Херсон: ХДПУ. – 2002 – 76 с.
2. Речицький О.Н., Решнова С.Ф. Бачківський І.П. Методичні рекомендації до лабораторного практикуму з органічної хімії. – Херсон: Айлант. – 2000. – 28 с.
3. Решнова С.Ф., Речицький О.Н. Методичні рекомендації до самостійної роботи з органічної хімії. – Херсон: ХДПУ. – 2002 – 90 с.
4. Решнова С.Ф., Речицький О.Н. Модульна система навчання органічної хімії на прикладі теми "Карбонові кислоти та їх похідні". – Матер. Всеукр. наук.-практ. конф. "Хімічна освіта в контексті Болонського процесу: стан і перспективи". – К.: НПУ ім. М.П. Драгоманова. – 2006. – С. 59-61.
5. Решнова С.Ф., Речицький О.Н. Умови створення і використання системи пізнавальних задач з органічної хімії у навчальному процесі. – Матер. Міжнар. конф. "Сучасні тенденції розвитку природничо-математичної освіти". – Херсон: ХДПУ. – 2002. – С. 195-197.
6. Решнова С.Ф., Речицький О.Н., Розумна Н.М. Методичні вказівки по вивченню окремих представників в курсі органічної хімії. – Херсон: ХДПУ. – 1998. – 117 с.

ПІДГОТОВКА ВЧИТЕЛЯ ДО ВЗАЄМОДІЇ З ДІТЬМИ, ЩО МАЮТЬ АГРЕСИВНУ ПОВЕДІНКУ

Рябуха А.Ю. (Полтава)

Інформативне поле, в якому сьогодні здійснюється соціалізація дитини, є по відношенню до неї жорстоким і агресивним. Відсутність цензури засобів масової інформації і комунікації уможливили маніпулювання проблемами особистості. Через телебачення, пресу, радіо, Інтернет пропагуються гультяїст-